

**Vastaus kirjalliseen kysymykseen väestönsuojapaikkojen kunnosta ja riittävydestä Suomessa sekä väestönsuojien kunnossapidosta ja ilmanvaihtolaitteistojen päivittämisestä nykyaikaiset vaatimukset täytäväksi**

**Eduskunnan puhemiehelle**

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Lasse Hautalan /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 273/2018 vp:

*Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä kansallisen väestönsuojelustrategian laatimiseksi ja mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, että jokaisella siviilillä on sodan tai kriisin aikana turvallinen väestönsuojapaikka ja*

*mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, että peruskorjattavien väestönsuojien ja niiden ilmanvaihtolaitteistojen puutteet ja viat saadaan korjattua ja*

*mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä saattaakseen varuskuntien ja asevoimien väestönsuojelun riittävälle tasolle ja*

*millaisilla toimilla hallitus aikoo kannustaa kiinteistön omistajia ja taloyhtiöitä saattamaan väestönsuojatilat riittävään ja ajantasaiseen kuntoon?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Sisäministeriön vuonna 2007 hyväksymä väestön suojaamisen strategia vastaa hyvin myös nykyiseen uhkakuvaan. Väestön suojaamisen yleisenä tavoitteena on, että väestö kyetään suojaamaan normaaliolojen onnettomuus- ja muissa vaaratilanteissa siten, että ihmishenkiä ei menetetä puutteellisten suojaamismahdollisuuksien vuoksi. Poikkeusolojen osalta tavoitteena on suojata väestöä niin hyvin kuin on mahdollista realistisesti toteutettavissa olevin järjestelyin ja kustannuksin. Normaaliolojen onnettomuus- ja muissa vaaratilanteissa suojaamiskeinot ovat suojautuminen asuin- tai muihin sisätiloihin sekä evakuointi. Ydinvoimaloiden läheisyydessä tai riskinarvioinnin perusteella muutoin vastaavissa kohteissa varaudutaan väestönsuojien käyttämiseen myös normaalioloissa. Poikkeusoloissa väestö varaudutaan riskiarvioiden ja uhkatilanteiden mukaisesti suojaamaan olemassa oleviin väestönsuojoihin, mahdollisimman hyvän suojan antaviin sisätiloihin tai evakuointien avulla.

Väestön suojaamisen tarpeet on otettu huomioon myös Suomen turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa (2012). Samalla kun Suomi varautuu maan sotilaalliseen puolustamiseen, se

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 273/2018 vp

samalla varautuu turvaamaan yhteiskunnan toimintakyvyn sekä varmistamaan väestön suojaamisen.

Väestönsuojia ei ole eikä niitä rakenneta alueille, joissa rakennusten kerrosala alittaa säädetyn rajan. Uudet väestönsuojat rakennetaan yleensä uudisrakentamisen yhteydessä. Rakentamisvelvollisuudelle asetetun alarajan johdosta väestönsuojia rakennetaan siksi käytännössä riskien perusteella. Jos alueella ei ole väestönsuojia, pelastusviranomainen voi valmiuslain (1552/2011) nojalla aseellisen hyökkäyksen tai sen uhan johdosta päätöksellään velvoittaa kiinteistön omistajan tai haltijan rakentamaan ja järjestämään väestön suojaamiseksi tilapäisiä väestönsuojia. Lisäksi vastaavissa poikkeusoloissa tietyn alueen väestön tai osan väestöstä on siirryttävä muualle, jos se väestön turvallisuuden kannalta on välttämätöntä. Valtioneuvosto päättää, mitä alueita ja mitä osaa alueen väestöstä siirtyminen koskee.

Väestön suojaamisen strategiaa on arvioitu viimeksi tämän hallituskauden aikana pelastuslain (379/2011) uudistamisen yhteydessä muun muassa väestönsuojarakentamisen osalta. Arvioinnissa ei tullut esille asioita, joiden takia strategiaa tulisi muuttaa. Väestönsuojien osalta hallitus esittää eräitä teknisiä tarkennuksia sekä väestönsuojarakentamisen kustannuksia laskevia toimenpiteitä. Lisäksi maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999) muutettiin siten, että väestönsuojan pinta-alaa ei huomioida jatkossa, kun lasketaan rakennuksen rakennusoikeutta.

Kysymyksessä ehdotettu lisärakennusoikeudesta väestönsuojan osalta on jo nyt säädetty maankäyttö- ja rakennuslaissa. Lisäksi pelastuslaki jo nykyisellään huomioi rakennuksen rakentamiseen verrattavan korjaus- ja muutostyön. Tällöin väestönsuoja on kunnostettava siten, että se täyttää säädetty teknisiä yksityiskohtia koskevat vaatimukset.

Pelastuslain 76 § mukaan väestönsuoja sekä väestönsuojeluvälineet ja -laitteet on pidettävä selaisessa kunnossa, että väestönsuoja voidaan ottaa käyttöön 72 tunnissa. Vastuu väestönsuojien toimintakunnosta kuuluu kiinteistön omistajalle ja väestönsuojan kunnossapito kuuluu normaaliin rakennuksen kunnossapitoon. Väestönsuojien laitteiden toimintakuntoa valvotaan pelastuslaitosten toimesta palotarkastusten yhteydessä. Pelastustoimi on siirtymässä maakunnille maakuntauudistuksen yhteydessä. Pelastustoimen osalta yhtenä tavoitteena on parantaa pelastuslaitosten ohjausta, myös väestönsuojien valvonnan osalta.

Varuskuntien ja asevoimien väestönsuojien osalta puolustusministeriö on ilmoittanut, että varuskuntien väestönsuojat on toteutettu ja toteutetaan voimassa olevan lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Puolustushallinnolla ei ole erivapauksia laeissa ja asetuksissa asetetuista väestönsuojavaatimuksista. Varuskuntien olemassa olevat väestönsuojat peruskorjataan ja -parannetaan vastamaan nykyvaatimuksia rakennusten laajempien peruskorjaushankkeiden yhteydessä.

Helsingissä 12.7.2018

Sisäministeri Kai Mykkänen